

İLAVE GÜMRÜK VERGİSİ EK MALİ YÜKÜMLÜLÜK MENŞE BELGELERİ

HAZIRLAYAN VE SUNAN

ATILLA ŞAHİN

Gümrük Müşaviri

Atilla ŞAHİN

İLAVE GÜMRÜK VERGİSİ NEDİR?

- ▶ İlave Gümrük Vergisi; Bakanlar Kurulu Kararı ile eşyanın ithalatında tahsil edilen vergi benzeri ek mali yükümlülüktür.
- ▶ İlave gümrük vergisi, Türkiye ile AB arasında Gümrük Birliğini oluşturan 1/95 sayılı OKK ile üçüncü ülkelere uygulanan ortak gümrük tarifesiden(OGT) bir sapma olarak, ancak DTÖ Kuruluş Anlaşmasının “en çok kayırlan ülke kuralına” aykırılık oluşturmada tüm üçüncü ülkeler menşeli eşyaların ithalinde uygulanmaktadır.
- ▶ İlave gümrük vergisine tabi eşyalar tarife bazında belirlenmekte ve ithal eşyasının kıymeti üzerinden vergilendirilmektedir.

Atilla ŞAHİN

Hangi ülkelerden yapılan ithalatta ilave gümrük vergisi tahsil edilmektedir?

- İlave gümrük vergisine konu eşyalar, ikili ya da çok taraflı serbest ticaret anlaşmalarındaki hükümler çerçevesinde tercihli menşeli olan eşyalar hariç diğer ülkeler menşeli olup belirlenen tarifelerde yer alan eşyaların ithalinde uygulanmaktadır.
- Bu kapsamda;
- Çapraz kümülasyon uygulanan PAMK, PAAMK ve BBMK na taraf ülkeler menşeli olup, anlaşma kapsamında menşeli olan eşyalar ile
- İkili kümülasyon uygulaması kapsamında STA bulunan ülkeler menşeli eşyaların bu ülkelerden anlaşma kapsamında menşeli olarak ithalinde ilave gümrük vergisi uygulanmamaktadır.

Atilla ŞAHİN

Hangi ürünlere İGV uygulanmaktadır?

- İGV genelde sektörel bazda uygulanmaktadır. İlk olarak 2011 yılında mensucat ve konfeksiyon sektöründe yer alan bazı ürünlere İGV uygulanmaya başlanmış ve süreç içerisinde sektörel bazda sıralarsak;
- Mensucat ve konfeksiyon ürünleri
- Ayakkabı ve aksamı
- Demir ve çelikten dövülmüş çubuklar
- El dokuma halısı
- Demir veya çelikten el aletleri
- Mobilya ve aksamı
- Elektrikli aydınlatma cihazları
- Elektrikli süpürge ve su ısıtıcıları
- Bavul, çanta, valiz vb. Eşya
- Demir veya çelikten teller ve çubuklar

Atilla ŞAHİN

İGV uygulanan ürünler(sektör bazında)

- ▶ Lastik
- ▶ Her nevi tuvalet, sofra ve mutfak eşyası; saatler ve dekoratif pano
- ▶ Kırtasiye malzemeleri
- ▶ Halı, yer kaplama, ev tekstil ürünleri, yapma çiçek, şemsiye, şişme yatak, çatır vs. ürünler
- ▶ Deri ve saraciye eşyası ile örgü ve dokuma konfeksiyon ürünleri
- ▶ Parfümeri, kozmetik, manikür-pedikür, şampuan ve temizlik malzemeleri; otomobil, ayakkabı ve mobilya boya ve cila ürünleri
- ▶ Aleminyum boru, motor ve traktör
- ▶ Gözlük güneş gözlüğü ve aksesuarları
- ▶ Motorsiklet, bisiklet ve motorsiklet lastik, tekerlek ve cantaları
- ▶ Kazanlar, buhar boruları, ısıtıcı ve kızdırıcılar, taşıyıcılar, asansör rayları ve LED ampüller
- ▶ Fırın ve ocaklar, kule vinçler, tünel açma makinaları, çeşitli makineler

Atilla ŞAHİN

İGV UYGULANMAYACAK ÜLKELER(MENŞE BAZINDA) HANGİLERİDİR?

- ▶ İGV uygulamasına ilişkin Kararların 3'üncü maddelerindeki hükme göre;
- ▶ AB ve Türk menşeli eşyalara,
- ▶ AB 'den A.TR ile gelen ve çapraz kümülasyon sistemine dahil ülkeler menşeli olan eşyaların tercihli menşenin kanıtlanması halinde,
- ▶ Karar eki Tabloda yer alan 1, 2 ve 3 numaralı sütünlarda kayıtlı olup çapraz ya da ikili kümülasyon uygulanan ülke ve ülke gruplarından anlaşma kapsamında menşeli olarak gelen eşyaların,
- ▶ İthalinde ilave gümrük vergisi alınmayacağı hükme bağlanmıştır.

İGV - İSTİSNANIN KAPSAMI

- A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde AB ve Türk menşeli eşyaların ithalinde, menşe belgesi ibrazı halinde,
- Serbest Ticaret Anlaşması yaptığımız ülkelerden anlaşma kapsamında menşeli olarak menşe ispat belgesi ile doğrudan gelen ürünlerin ithalinde,
- Çapraz kümülasyon sistemlerine dahil ülkeler menşeli ürünlerin AB den A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelmesi halinde, bu ürünlerin çapraz kümülasyon sistemi kapsamında menşeli olduğunu tevsik eden belgenin ibrazı halinde,
- AB ve Türk menşeli olan ürünlerin doğrudan AB ülkelerinden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelmesi halinde İthalat 2017/4 sayılı Tebliğ uyarınca "İhracatçı Beyanı" ibrazı halinde
- İlave gümrük vergisi alınmayacaktır.

TABLO: İlave gümrük vergisi uygulanmayacak durumlar

İhraç Ülkesi	Avrupa Birliği	STA Yapılan Ülkeler	Avrupa Birliği
Menşe durumu	AB ve Türk menşeli	Tercihli Ticaret	Çapraz kümülasyon kapsamında menşeli
Menşe belgesi	A.TR Menşe belgesi veya İhracatçı Beyanı	EUR.1-EUR-MED Menşe Belgesi/Beyanı Fatura Beyanı	A.TR + Tedarikçi Beyanı veya Menşe Şehadetnamesi
TÜRKİYE			
Uygulanacak İGV	İGV uygulanmaz	İGV uygulanmaz	İGV uygulanmaz

Atilla ŞAHİN

İGV istisnası sağlayan belgeler hangileridir?

1. AB den A.TR eşliğinde gelen eşya

AB + Türkiye menşeli ise

- İhracatçı Beyanı
- Menşe Belgesi
- Tedarikçi Beyanı

Atilla ŞAHİN

İGV istisnası sağlayan belgeler hangileridir?

2. AB den A.TR eşliğinde gelen eşya

**PAMK – PAAMK – BBM K
Sistemi kapsamında (çapraz kümülasyon)menşeli ise**

- Tedarikçi Beyanı
- Menşe Belgesi

Atilla ŞAHİN

İGV istisnası sağlayan belgeler hangileridir?

3. İkili kümülasyon(STA) kapsamında gelirse menşe ibrazı

- Anlaşma kapsamında olmak ve
- Doğrudan nakliyat kurallarına göre gelmek kaydıyla

- EUR.1 Dolaşım Sertifikası
- Fatura Beyanı
- Menşe Belgesi(Malezya STA)
- Menşe Beyanı (G.Kore-Singapur STA)

Atilla ŞAHİN

İGV istisnası sağlayan belgeler hangileridir?

4. Çapraz kümülasyon kapsamında(PAMK-PAAMK-BBMK) gelirse menşe ibrazı

- Anlaşma kapsamında olmak ve
- Doğrudan nakliyat kurallarına göre gelmek kaydıyla

- EUR.1 Dolaşım Sertifikası
- EUR.1 Fatura Beyanı
- EUR-MED Dolaşım sertifikası
- EUR-MED Fatura Beyanı

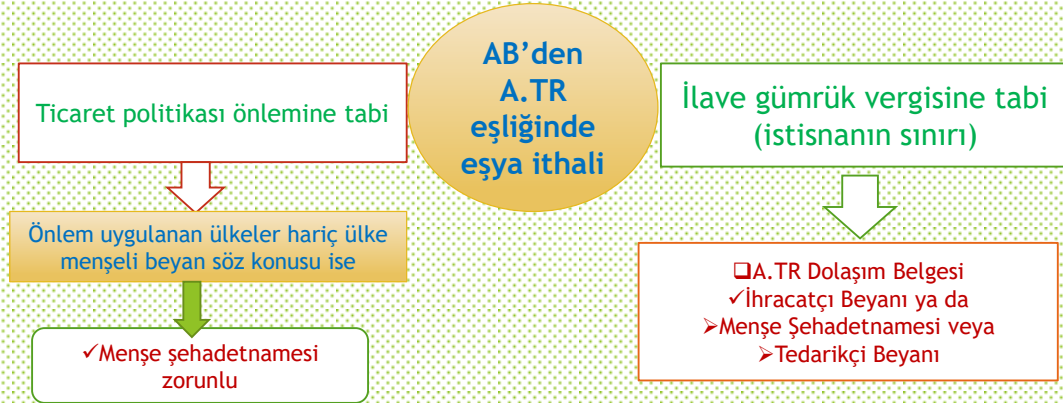
Atilla ŞAHİN

İGV ve ticaret politikası önlemine tabi eşyanın menşei nasıl kanıtlanır?

- ❑ Menşe bazlı ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın AB ülkelerinden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelmesi halinde bu eşyanın menşe statüsü Gümrük Yönetmeliğinin 38/(1) inci maddesine istinaden menşe şahadetnamesi ile kanıtlanır. Bu bağlamda;
- ❑ AB'den A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde gelen eşya;
- ✓ Menşe bazlı ticaret politikası önlemine tabi ise Menşe Şahadetnamesi ibrazı zorunludur.
- ✓ A.TR Dolaşım Belgesi + Tedarikçi Beyanı yalnızca gümrük vergisi ve ilave gümrük vergisi istisnası açısından geçerlidir.
- ✓ Tedarikçi Beyanı, çapraz kümülasyona tabi eşyanın AB den A.TR ile gelen eşyanın TERCİHLİ MENŞEİNİ kanıtlayan bir belgedir.
- ✓ Menşe Şahadetnamesi ise, eşyanın TERCİHSİZ MENŞE STATÜSÜNÜ kanıtlayan belgedir.

Atilla ŞAHİN

İGV ve Ticaret Politikası Önlemine tabi eşyanın AB den ithalinde ibrazı gereken belgeler?

Atilla ŞAHİN

Ek mali yükümlülük nedir?

- 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre, dış ticaretin ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini sağlamak amacıyla ithalat, ihracat veya diğer dış ticaret işlemleri üzerine konulan vergi ve benzeri yükümlülükler dışında konulan eş etkili mali yükler, ek mali yükümlülük olarak tanımlanmaktadır.
- Bu kapsamda konulan ek mali yükümlülüklerin nevi, miktarı, tahsili takibi, iadesi, bütçeye irat kaydedilmesi BKK da gösterilmektedir.
- İthalat Rejimi Kararı ve diğer BKK ları ile konulan eş etkili mali yüklerle ilgili mali yükümlülükleri yerine getirmeden ithalat/ihracat yapanlar için 2976 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesi ile noksan mali yükümlülüğün iki katı ceza öngörülmüş olmakla birlikte; 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 3/9 uncu fıkrası hükmüne göre;
- İthalat vergileri, "eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri," olarak tanımlandığından,
- Gümrük Kanunu'nun 234/1-a) fıkrasında, "gümrük vergisi" tabiri 6455 sayılı Kanunla "ithalat vergisi" şeklinde değiştirildiğinden, noksan EMY için idari ceza uygulanmasında bu 234 üncü madde hükmünün dikkate alınması gerekmektedir.

Atilla ŞAHİN

Ek Mali Yükümlülüğün amaç ve kapsamı

- Ek mali yükümlülük;
- Korunma önlemleri kapsamında ülke ayırımı yapılmaksızın, *(2017/10797 sayılı BKK) (Dış fırçaları)*
- Avrupa Birliği ve Türkiye'nin diğer ülkelerle imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşmalarının; anlaşma hükümleri, ülkeler ve eşya açısından farklılık arz etmesi sonucunda ülkemiz aleyhine ortaya çıkan tarife farklılığının giderilmesini sağlamak amacıyla, *(2011/1436 sayılı BKK) (AB den Meksika menşeli olarak gelen binek otomobilleri)*
- AB ile Türkiye'nin GTS uygulamalarının farklılığı nedeniyle bazı ülkeler menşeli eşyaların AB ülkeleri üzerinden ülkemize ithalatı sonucu ülkemiz aleyhine ortaya çıkan tarife farklılığını gidermek amacıyla, *(2018/11799 sayılı BKK) (AB den GTS menşeli eşyaların ithali)*
- Gümrük Kanunu'nun 55/3 üncü maddesine istinaden ülkemiz aleyhine ticari yasaklama, kısıtlama koyan ülkelere karşılık olarak farklı tarifeler uygulamak amacıyla *(2018/11973 sayılı BKK) (ABD menşeli ürünlerin ithali)*
- Belirli bir ürünün (kömürün) belirli amaçla (elektrik üretiminde) kullanılması halinde *(2016/9166 sayılı BKK)*
- Uygulanabilmektedir.

AB'nin Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi kapsamındaki ürünlerin A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde ithalinde ek mali yükümlülük uygulaması

- Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS), gelişmiş ülkeler tarafından, gelişmekte olan ülkeler menşeli mamul ve yarı mamul niteliğindeki ihracata konu sanayi ve işlem görmüş tarım ürünlerine gümrük vergisinden muafiyet ya da indirimli oranlar uygulanmasını öngören bir sistemdir.
- Türkiye, Avrupa Birliği(AB) ile tesis edilen 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının 6'ncı maddesine istinaden Gümrük Birliği(GB) çerçevesinde GB' ne geçiş sürecini takip eden beş yıllık adaptasyon süreci takiben 2002 yılı itibarıyla,

93 üncü fasıldaki silahlar,

Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Anlaşması(AKÇT) kapsamı ürünler,

Tarım ürünleri ve

İthalat Rejimi Kararı Ek 4 sayılı Listede yayımlanan "Hariç Sektör" sütununda kayıtlı ürünler hariç

İthalat Rejimi Kararı Eki II ve III sayılı Listeler kapsamı GTS menşeli ürünlerin bu ülkelerden doğrudan gelmesi halinde tek taraflı olarak İthalat Rejimi Kararı ek listelerde bu ülkeler için taviz sütununda yer alan indirimli gümrük vergisi oranları tatbik edilmeye başlanmıştır

GTS-EMY uygulaması ../....

- Diğer yandan Türkiye, İthalat Rejimi Kararı Ek-4 sayılı Listenin "Hariç Sektör" sütununda kayıtlı ürünlerin GTS kapsamı ülkelere ithalatında herhangi bir indirim uygulamaz iken AB'nin bu şekilde bir "Hariç Sektör" uygulaması bulunmaması ve bu ürünlerin AB üzerinden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde ithalatında Türkiye açısından ciddi gümrük vergisi kayıpları yaşanması sonucunu doğurmuştur.
- Belirtilen vergi kaybının telafisine yönelik olarak 2017/10926 sayılı Karar ve bu Kararı revize eden 2018/11799 sayılı Karar ile, İthalat Rejimi Kararı kapsamında uyguladığımız GTS tavizi ile AB'nin GTS kapsamında uyguladığı tavizler arasındaki farklı uygulamalara konu ürünlerin AB ülkelerinden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde Türkiye'ye ithalinde, **AB'ce tahsil edilen indirimli gümrük vergisi** ile **Türkiye tarafından "Diğer Ülkeler" sütununda uygulanan indirimsiz gümrük vergisi** farkı kadar ülkemiz aleyhine oluşan vergi kaybının giderilmesine ilişkin ek mali yükümlülük getirilmiş bulunmaktadır.
- Özetle AB'nin farklı ülke ve ürünler için uyguladığı GTS taviz uygulamasından kaynaklı Türkiye'nin vergi kaybını telafi edilmesi amacıyla vergi farkı kadar ek mali yükümlülük uygulanmasına başlanılmıştır.

Atilla ŞAHİN

Ek Mali Yükümlülük nasıl uygulanmaktadır?

- ❑ Genelde menşee bazlı ve kıymet esaslı olarak uygulanmaktadır.
Örneğin;
 - ✓ Bazı ülkeler menşee eşyaların AB üzerinden A.TR ile ithalinde,
 - ✓ ABD menşee bazı ürünlerin ithalinde,
 - ✓ Meksika menşee otomobillerin AB üzerinden A.TR ile ithalinde
- ❑ Ülke ayırımı gözetilmeksizin spesifik olarak ta uygulanabilmektedir.
Örneğin;
 - ✓ 2017/10797 sayılı BKK ile “Diş fırçaları” için dönemsel olarak “....adet/USD” olarak uygulanmaktadır.

Atilla ŞAHİN

Ticaret politikası önlemine tabi eşya için hangi belgelerin ibrazı halinde menşee şahadetnamesi istenmez?

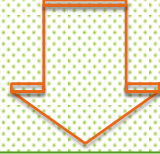
- ▶ Türkiye’nin bazı ülke ve ülke grupları ile yapmış olduğu anlaşmalar çerçevesinde veya tek taraflı olarak tanıdığı tercihli tarife (Örn.Kosova) uygulamasından faydalanmak amacıyla eşyanın tercihli menşeeini tevsik eden belgelerin ibraz edilmesi halinde, **(EUR.1-ERU-MED, EUR.1 Fatura Beyanı, EUR-MED Fatura Beyanı, A.TR + Tedarikçi Beyanı)**
- ▶ Türkiye’nin tek taraflı olarak taviz uyguladığı GTS çerçevesinde tercihli tarife tanıdığı ülkelere tercihli menşeeini tevsik eden menşee ispat belgesi **(Form.A, 6000 EUR u geçmeyen kıymetler için Fatura beyanı)**
- ▶ Doğrudan önlem uygulana ülkeden gelen veya önlem uygulana ülke menşeeili beyan edilen eşya için
- ▶ Menşee şahadetnamesi aranmaz. **(Gümrük Yönetmeliği Madde:205)**

Atilla ŞAHİN

Menşe kavramı neden önemlidir?

- ❑ Menşe, eşyanın ekonomik milliyeti olarak tanımlanır.
 - ❑ Menşe kuralları ise eşyanın hangi ülke menşeli olduğunun belirlenmesini sağlayan spesifik kurallar olarak tanımlanır.
 - ❑ Uluslararası ticarete, eşyanın menşe ülkesine bağlı olarak uygulanan;
 - ✓ Ticaret politikası önlemleri kapsamında antidamping, telafi edici vergi, gözetim ve korunma önlemleri, miktar kısıtlaması,
 - ✓ Korunma önlemleri dışında uygulanan ek mali yükümlükler, ilave gümrük vergisi uygulanması,
 - ✓ Menşe bazlı uygulanan diğer tarife dışı önlemler
- nedeniyle eşyanın menşei önem arz ederken,
- ❑ Tercihli ticaret anlaşmaları kapsamında uygulanan gümrük vergisi tavizleri nedeniyle de eşyanın menşeinin bilinmesi önem arz etmektedir.

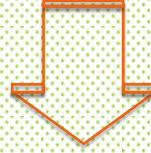
Tercihli Olmayan Menşe

- ✓ Miktar Kısıtlaması
- ✓ Gözetim ve korunma önlemleri
- ✓ Anti –damping, anti- sübvansiyon
- ✓ Tarife Dışı Engeller

MENŞE ŞHADETNAMEİ

Tercihli Menşe

Bazı ülke veya ülke gruplarına tanınan ve özel anlaşmalarla belirlenen tavizlerin uygulanmasına ilişkin kurallar

**EUR.1 - EUR-MED - Form A
Fatura Beyanı**

**Gümrük Vergisi İndirimi veya
Muafiyeti**

Atilla ŞAHİN

DTÖ Menşe Kuralları Anlaşmasında menşe kavramı

- ▶ GATT (Tarifeler ve Ticaret Genel Anlaşması) çerçevesinde kabul edilen anlaşmalardan bir tanesi olan ve Türkiye'nin de taraf olduğu "Menşe Kuralları Anlaşması"nda, menşe kuralları;
- ▶ "Tarife tercihlerinin verilmesine yol açan akdi ve otonom ticaret rejimleriyle ilgili olmaması koşuluyla, üyeler tarafından malların menşe ülkesinin tespit edilmesi için uygulanan yasa, yönetmelik ve genel uygulamaya ilişkin idari önlemler" şeklinde tanımlanmıştır.

Atilla ŞAHİN

Tercihli olmayan menşe kuralları çerçevesinde eşyanın menşei nasıl belirlenir?

- ▶ Gümrük Kanunu'nun 18 inci amddesinde sayıldığı üzere, kara suları dahil olmak üzere tümüyle bir ülkede elde edilen veya üretilen eşya o ülke menşelidir.
- ▶ Üretimde birden fazla ülke menşeli girdiler kullanıldıysa;
 - 1 O ülkede yeni bir ürün imal edilmiş olması veya
 - 2 İmalatın önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin
 - 3 O ülkede bu amaçla donatılmış işletmelerde yapılmış olması halinde nihai ürün o ülke menşeli olur. (Gümrük Kanunu Madde: 19)

Üretimi birden fazla ülkede gerçekleştirilen eşyada menşe tespiti

Menşe kazandırmayan işlem ve işçilikler

Gümrük Yönetmeliğin 34 üncü maddesinin (2) inci fıkrasına göre;

- ▶ Nakliye ve depolama sırasında ürünlerin iyi durumda muhafaza edilmesini sağlamak için yapılan havalandırma, yayma, kurutma vb işlemler
- ▶ Tozun giderilmesi, kalburlama, ayıklama, sınıflandırma, eşleştirme, yıkama, kesme gibi basit işlem veya işçilik,
- ▶ Eşyanın ambalajında ve montajında değişiklik yapılması,
- ▶ Eşya veya ambalajı üzerinde işaret, etiket ve diğer tanıtıcı işaretlerin konulması,
- ▶ Parça halindeki ürünlerden birleştirmek suretiyle tam ürün oluşturacak şekilde basit montajların yapılması,
- ▶ Yukarıda sayılan hususlardan iki veya daha fazlasının bir arada gerçekleşmesi menşe kazandırmaz.

Meşe şahadetnamesi aranacak zorunlu haller nelerdir?

- ▶ Menşe esaslı ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin uygulanmaması için eşyanın önlem uygulanan ülke menşeli olmadığını tevsik etmek üzere menşe ülke veya ihracatçı ülke yetkili makamlarınca düzenlenmiş menşe şahadetnamesi ibraz edilir.
 - ▶ SDGB nin tescili sırasında meşe şahadetnamesinin;
 - ✓ Mevcut olmaması,
 - ✓ İbrahim edilen belgede şekil veya formalite noksanlığı bulunması,
 - ✓ İçerik olarak yanlış ve eksik bilgi taşıması
- Nedenleriyle gümrük idaresince kabul edilmemesi halinde, yükümlüce talep edilmesi halinde ithalat vergilerine isabet eden tutar tahsil edilerek emanet hesabına alınır ve geçerli bir meşe şahadetnamesi ibrazı için altı aylık bir süre verilir.
- Süresi içinde belge ibrazı halinde emanete alınmış olan tutar veya teminat iade edilir. Aksi durumda irat kaydedilir. (Gümrük Yönetmeliği Madde: 38)

Gümrüğe ibraz olunan menşe belgesindeki bilgilerin gerçeğe aykırı olması halinde doğacak cezai yükümlülük nedir?

- ▶ Gümrük idaresine ibraz edilen menşe şahadetnamesinin yapılan kontrollerde şühe arz ederse veya ihbar bulunursa, gümrük idaresince eşya, eşyanın orjinal ambalajı, markası ve patenti gibi huslarda inceleme yapılır.
- ▶ Yapılan inceleme sonucu belgenin sıhhati konusunda bir aykırılık tespit edilirse duruma göre;
 - ✓ 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri,
 - ✓ Belge ibrazı ile ek mali yükümlülük veya ilave gümrük vergisi istisnasından yararlanılmış ise bundan doğan ithalat vergileri tahakkuk ettirilir ve Gümrük Kanunu'nun 234/(1)-a fıkrası hükmüne göre idari para cezası ,

Uygulanır. (Gümrük Yönetmeliği Madde: 41)

TABLO:

Serbest Ticaret Anlaşması(STA) İmzalanan Ülkeler:

✓ EFTA Ülkeleri (İzlanda, Norveç, İsviçre & Lihtenştayn) (PAMK-PAAMK)	✓ Sırbistan (BBMK)
✓ AB (28 ÜLKE) (PAMK,PAAMK,BBMK)	✓ Makedonya (BBMK)
✓ İsrail (PAAMK)	✓ Bosna-Hersek (BBMK)
✓ Fas (PAAMK)	✓ Gürcistan
✓ Filistin (PAAMK)	✓ Şili
✓ Tunus (PAAMK)	✓ Güney Kore
✓ Suriye (06.12.2011 itibariyle askıya alındı)	✓ Lübnan (Onay süreci devam ediyor)
✓ Mısır (PAAMK)	✓ Malezya
✓ Ürdün (PAAMK)	✓ Morityus
✓ Arnavutluk (BBMK)	✓ Moldova
✓ Karabağ (BBMK)	✓ Singapur

Atilla ŞAHİN

TABLO: Serbest Ticaret Anlaşması(STA) İmzalanan Ülkeler:

✓ EFTA Ülkeleri (İzlanda, Norveç, İsviçre & Lihtenştayn) (PAMK-PAAMK)	✓ Sırbistan (BBMK)
✓ AB (28 ÜLKE) (PAMK,PAAMK,BBMK)	✓ Makedonya (BBMK)
✓ İsrail (PAAMK)	✓ Bosna-Hersek (BBMK)
✓ Fas (PAAMK)	✓ Gürcistan
✓ Filistin (PAAMK)	✓ Şili
✓ Tunus (PAAMK)	✓ Güney Kore
✓ Suriye (06.12.2011 itibariyle askıya alındı)	✓ Lübnan (Onay süreci devam ediyor)
✓ Mısır (PAAMK)	✓ Malezya
✓ Ürdün (PAAMK)	✓ Morityus
✓ Arnavutluk (BBMK)	✓ Moldova
✓ Karabağ (BBMK)	✓ Singapur

Atilla ŞAHİN

MENŞE KÜMÜLASYONU NEDİR?

- ▶ Menşe kümülasyonu, aralarında bir Serbest Ticaret Alanı oluşturan bir anlaşmaya taraf olan ülkelerin, **birbirleri menşeli girdileri sınırsız ölçüde kullanmalarına olanak tanıyan** bir sistemdir.
- ▶ Ülkemizin taraf olduğu serbest ticaret alanları çerçevesinde, **menşe kümülasyonu; taraf ülkenin, diğer taraf ülke veya ülkeler “menşeli maddeler” üzerinde sadece “yetersiz işçilik ve işlemin ötesinde işlem yapmak”** suretiyle elde ettiği nihai ürünü, kendi ülkesi menşeli olarak diğer taraf ülke veya ülkelere tercihlî rejim dahilinde ihraç etmesini sağlamaktadır.
- ▶ İki ülke arasındaki akdedilen STA kapsamında menşe kümülasyonu uygulanması halinde buna **ikili kümülasyon**, ikiden fazla ülke arasında aynı menşe kurallarına havi, anlaşmalar(STA) kapsamında uygulanan menşe kümülasyonuna ise **çapraz kümülasyon** denir.

MENŞE KÜMÜLASYONU

- ❑ 1999 – PAN-AVRUPA MENŞE KÜMÜLASYON SİSTEMİ
- ❑ 2001 – GENELLEŞTİRİLMİŞ TERCİHLER SİSTEMİ
- ❑ 2005 – PAN-AVRUPA-AKDENİZ MENŞE KÜMÜLASYON SİSTEMİ
- ❑ 2010 – BATI BALKAN MENŞE KÜMÜLASYON SİSTEMİ
- ❑ İKİLİ KÜMÜLASYONA DAYANAN MUHTELİF SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI
- ❑ D-8 ÜLKELERİ TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMALARI
- ❑ 2014-TÜRKİYE-İRAN TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMASI

TABLO: SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI VE KÜMÜLASYON TİPİ

ÜLKE	İKİLİ	ÇAPRAZ PAMK	ÇAPRAZ PAAMK	ÇAPRAZ BATI BALKAN
AB	X	X	X	X
AT Tamm 1/98 OKK	X	X	X	
AKCT	X	X	X	X
EFTA	X	X	X	
İSRAİL	X		X	
FAS	X		X	
TUNUS	X		X	
MISIR	X		X	
SURİYE (Askıya alındı)	X		X	
FİLİSTİN	X		X	
ÜRDÜN	X		X	
FAROE ADALARI	X		X	

SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI VE KÜMÜLASYON TİPİ

ÜLKE	İKİLİ	ÇAPRAZ PAMK	ÇAPRAZ PAAMK	ÇAPRAZ BATI BALKAN
Bosna Hersek	X			X
Karadağ	X			X
Arnavutluk	X			X
Sırbistan	X			X
Makedonya	X			X
Şili	X			
Gürcistan	X			
G.Kore	X			
Malezya	X			
Moldova	X			
Morityus	X			
Sri Lanka	X			

Atilla ŞAHİN

Gümrük Müşaviri

